

Lajitietokeskuksen palvelut kunnille

Anniina Kuusijärvi, Luomus

LAJI.FI

SUOMEN LAJITIETOKESKUS
FINLANDS ARTDATACENTER
FINNISH BIODIVERSITY INFO FACILITY

Luontotietojen hallinta, Luontokunnat-verkoston seminaari 8.5.2024

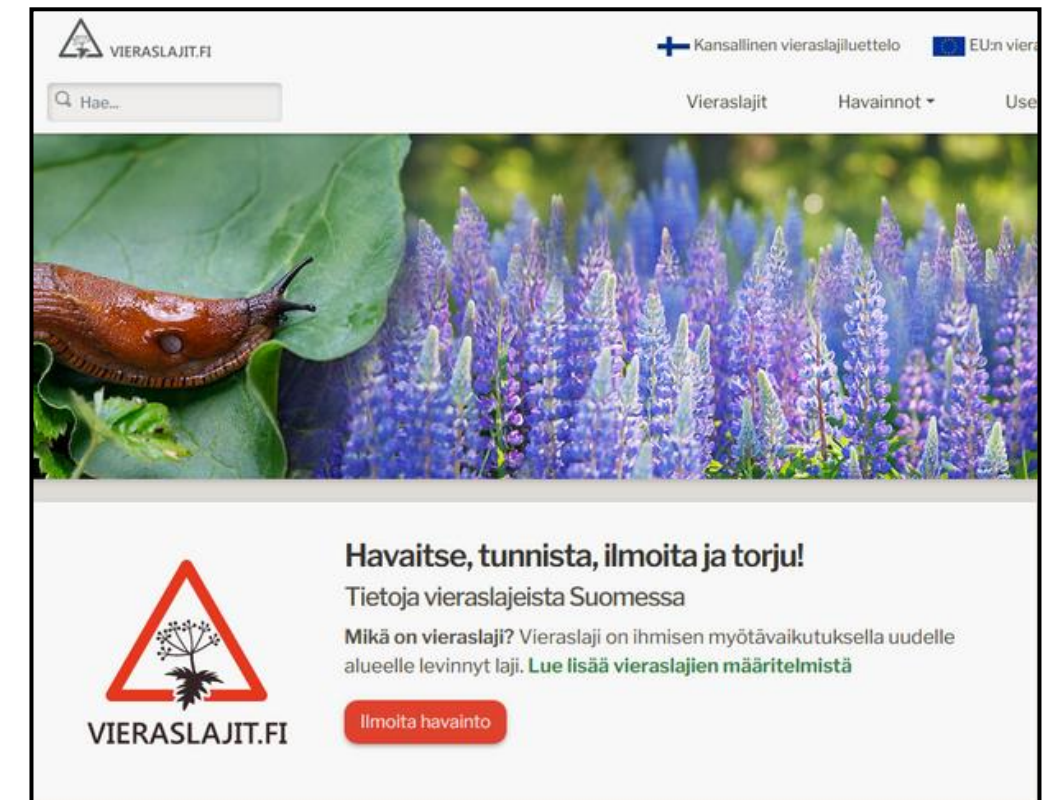
Esitelmän sisältö

- Lajitietokeskus pähkinänkuoressa
- Havaintoaineistojen käyttö
 - Viranomaisportaali
 - Aineistopyyntöjärjestelmä
 - Vakioidut tietohaut
- Havaintoaineistojen tallennus
 - Rajapintayhteydet
 - Aineistopankki
 - Vieraslajien torjunta
 - Liito-oravien seuranta
- Kehitteillä: paikkatietorajapinta

Mikä Lajitietokeskus?

- Palvelukokonaisuus ja tutkimusinfrastruktuuri, ns. ”virtuaaliorganisaatio”
- Kerää ja yhdistää suomalaisen lajitiedon yhtenäiseksi, avoimeksi ja saavutettavaksi kokonaisuudeksi
- Voit selata havaintoja eri lähteistä sekä pitää kirjaa omista luontohavainnoista
- Useita verkkopalveluja, joista näkyvimpänä Laji.fi-portaali
- Luonnontieteellisen keskusmuseon Luomuksen ylläpitämä

Lajitiedon ja havaintojen käyttäjät

- Kaikki kiinnostuneet: Laji.fi
- Viranomaiset: Viranomaisportaali
 - Pääsy arkaluontoiseen havaintotietoon
-> huomioon esim. suojelussa
 - Muut voivat pyytää arkaluontoista tietoa rajattuun käyttöön
(Aineistopyyntöjärjestelmä)
- Tutkijat
- Luontokartoittajat
- Luontoharrastajat
- Opettajat
- Suuri yleisö

LAJI.FI Lajit Selaa havaintoja Tallenna havaintoja Oma Vihko Foorumi Teemat Annina Kuusijärvi FI

LAJI.FI
SUOMEN LAJITIEKESKUS
FINLANDS ARTDATACENTER
FINNISH BIODIVERSITY INFO FACILITY

51 210 365 havaintoa 47 235 lajia 570 aineistoa

Lajihaku

Suomen Lajitietokeskus

Suomen Lajitietokeskus kerää ja yhdistää suomalaisen lajitiedon yhtenäiseksi ja avoimeksi kokonaisuudeksi. Laji.fi:ssä voit tutustua lajeihin ja niiden esiintymiseen, selata havaintoja suomalaisista lajitietokannoista sekä pitää kirjaa omista luontohavainnoistasi.

Tutustu lajeihin Selaa havaintoja Ilmoita havaintosi Selaa aineistoja

Ajankohtaista

[Uusimmat ominaisuudet ja tietoaaineistot Laji.fi:ssa ja muissa palveluissa](#)
03.05.2024

[Käyttökätko VIRTU-kirjautumisessa 7.5. 16.30-18.30.](#)
03.05.2024

[Uusi hallintasuunnitelma haitallisten vieraslajien torjumiseksi valmistui](#)
29.04.2024

[Euroopan- ja kanadanmajavan kanta-arvio on julkaistu!](#)
19.04.2024

[Rahoitusta haitallisten vieraslajien torjuntatalkoisiin - haku auki toukokuun puoleen väliin asti](#)
18.04.2024

[Ennakoi ja ennaltaehkäise vieraslajien valtaa](#)
17.04.2024

[edelliset](#)

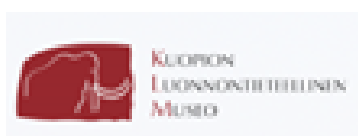
Lajitiedon lähteet

Kunnat

Luontokartoittajat

Laji.fi

95 % datasta tarkkana
5 % karkeistettuna

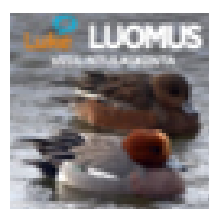
Viranomaiset.laji.fi

kaikki data tarkkana

**Vihko-
havaintopalvelu &
seurantahankkeet**

Lintuatlas

Liito-orava LIFE

**3. osapuolten
sovellukset**

51,2 miljoonaa havaintoa
570 aineistosta
(5/2024)

Viranomaisportaali

- **Viranomaiset.laji.fi**, nimensä mukaisesti vain sopimuksen tehneille **viranomaisille**
- Tarjoaa lajitietoa viranomaistehtävissään tarvitseville suoran pääsyn kaikkeen lajitietoon, joka avoimessa laji.fi-portaalissa on karkeistettu tai piilotettu joko luonnonsuojelullisista syistä tai aineiston omistajan päätöksellä
- Viranomaistehtävät kuntasektorilla: kaavoitus/maankäyttö, rakennusvalvonta, tekninen sektori/puistopuoli, ympäristönsuojelu

<https://laji.fi/about/4306>

Viranomaisportaali

- Käyttö edellyttää **sopimusta** Luonnontieteellisen keskusmuseon kanssa
- ELY-keskukset, kunnat, maakuntien liitot, Metsähallitus, Syke, AVI:t, Luke jne.
- Noin kolmannes kunnista tehnyt sopimuksen
- viranomaiset@laji.fi

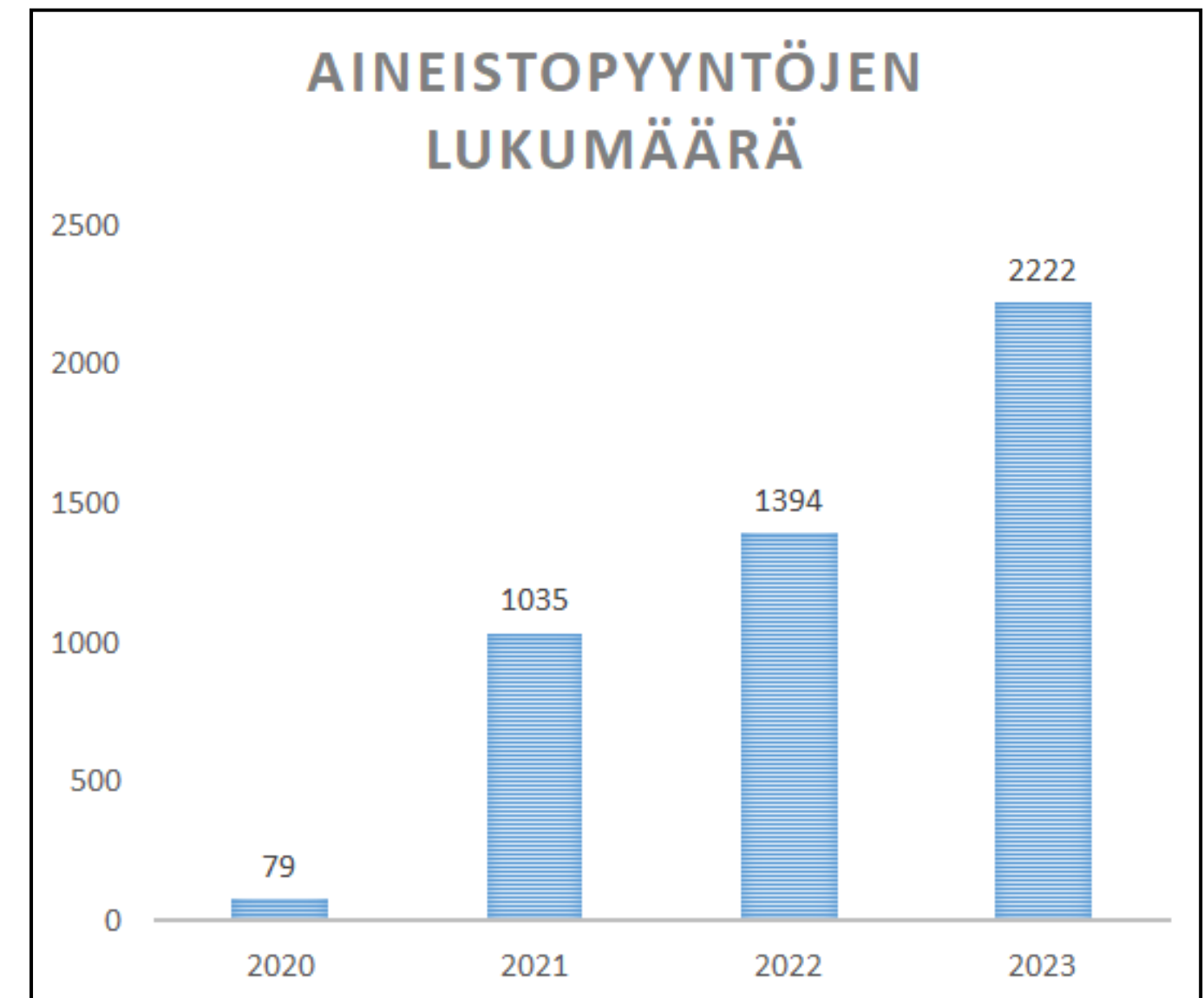
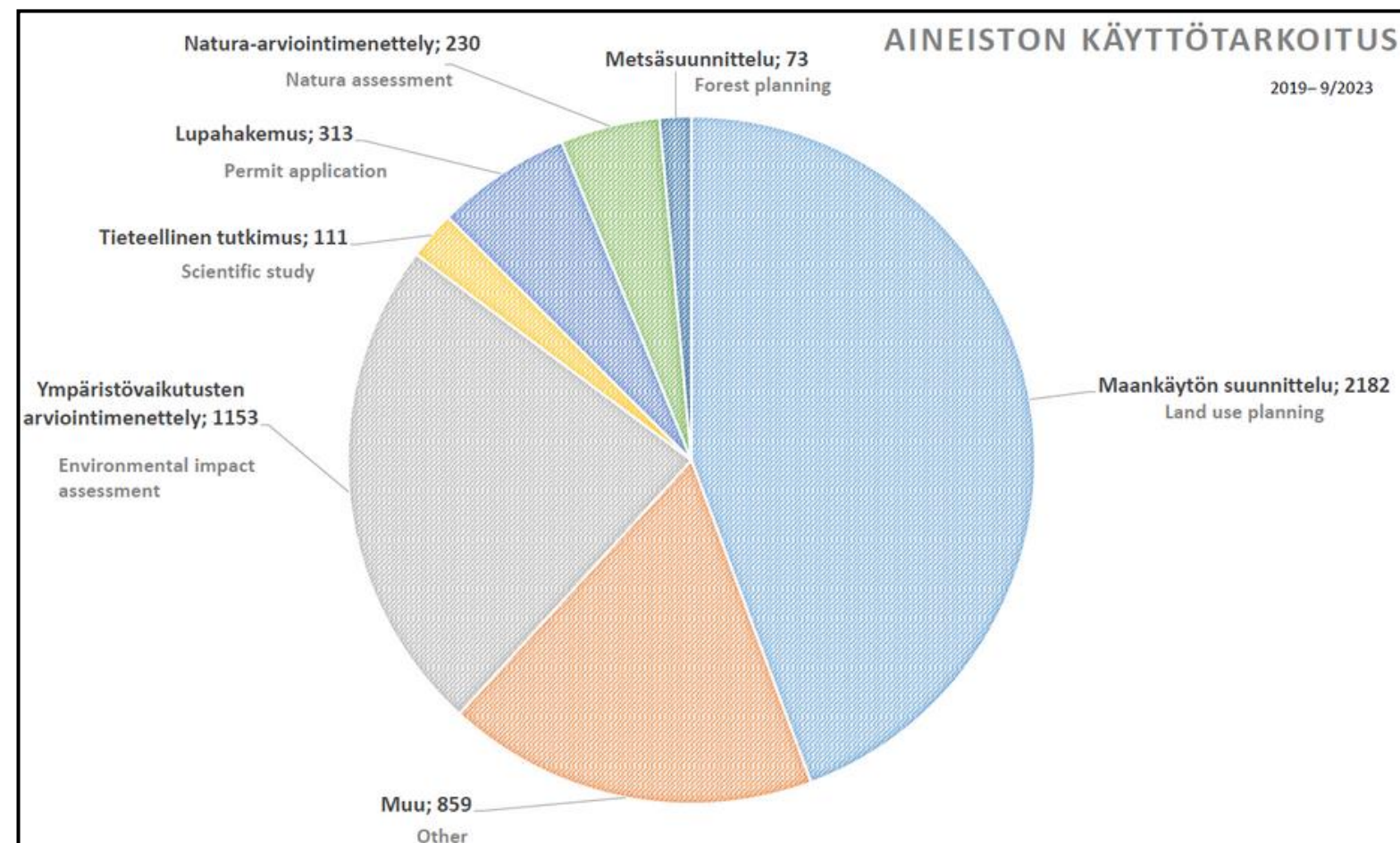

The screenshot shows the header of the Viranomaisportaali website. The navigation bar includes the title "VIRANOMAISPORTAALI" and four menu items: "Lajitieto", "Havaintotieto", "Aineistojen käyttö", and "Teemat". Below the navigation bar, the main heading reads "Suomen Lajitietokeskus – Viranomaisportaali". Underneath the heading is a row of four images: a purple orchid, a moth with orange and black wings, two ducks on water, and several mushrooms. At the bottom of the main content area, the statistics "51 222 956 havaintoa" and "47 235 lajista" are displayed.

Aineistopyyntöjärjestelmä

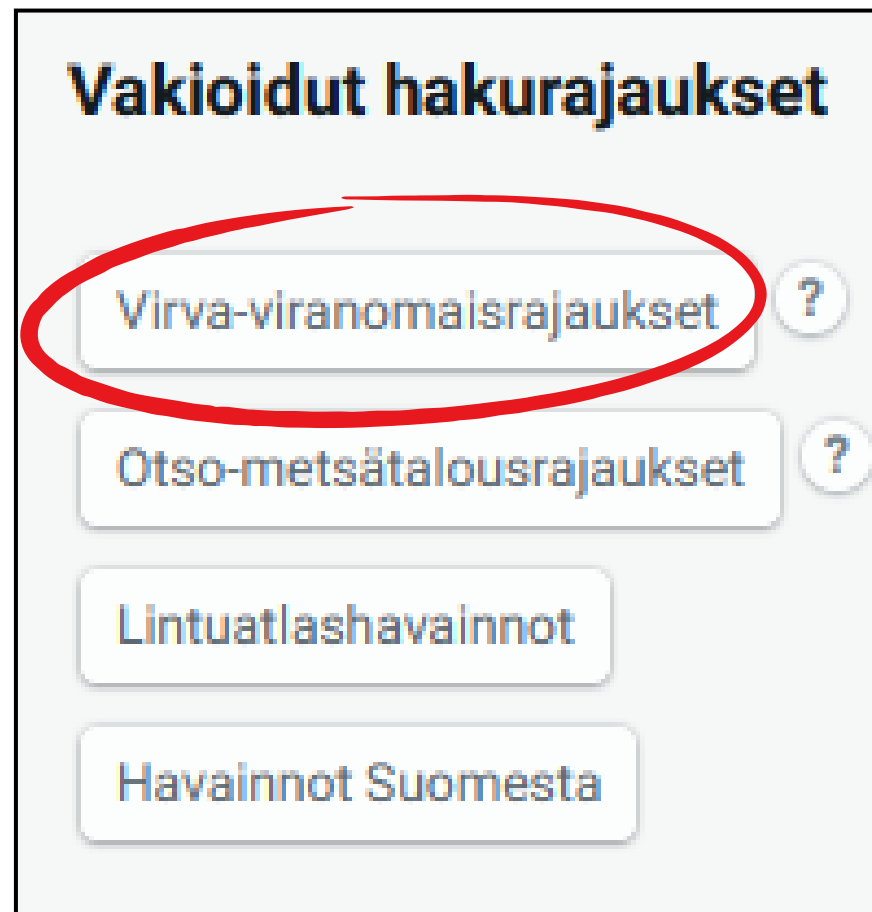
<https://laji.fi/about/1890>

- Muuhun kuin viranomaiskäyttöön tai muut kuin viranomaiset, esim. konsultit, voivat **pyytää käyttörajoitettua havaintodataa** aineistopyyntöjärjestelmässä, perusteltuun käyttöön
- Esim. maankäytön suunnittelu, YVA, tutkimus

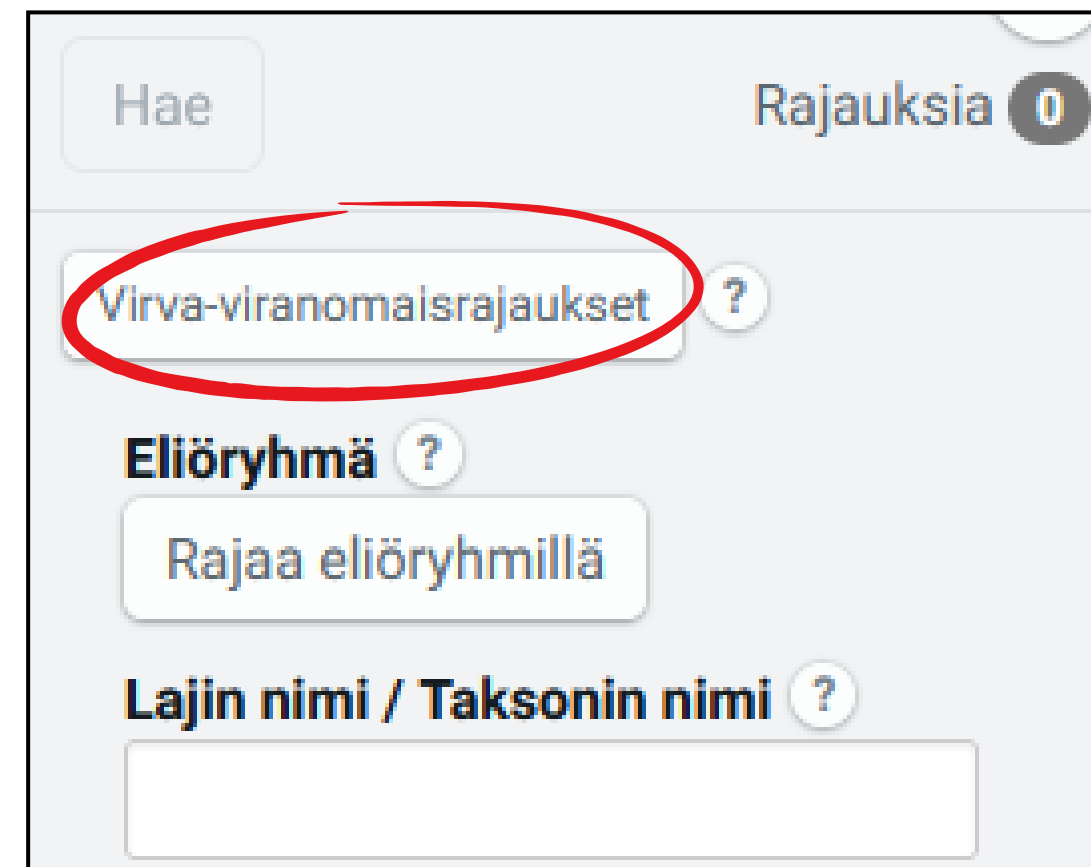

Vakioidut hakurajaukset

Laji.fi ja viranomaiset.laji.fi

Viranomaiset.laji.fi

<https://laji.fi/about/6461>

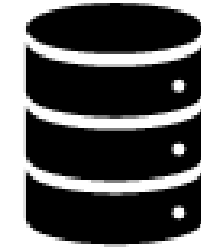

Havaintoaineistojen
tallennus

Rajapintayhteydet

API

Laji.fi
Viranomaiset.laji.fi

- Erityisesti isoille, päivittyville tietoaaineistoille
- Lajitietokeskuksella valmis rajapinta
- Tekninen osaaminen
- Integroinnista uusiin järjestelmiin sovitaan erikseen, helpdesk@laji.fi
- Esim. Tampere, Metsähallituksen luontopalvelut, Syken POHJE

Aineistopankki

- Ammattilaiskäyttöön
- Organisaatioiden havaintoaineistojen tallennukseen, keskisuurille aineistoille
- Taulukkotallennus
- Sekä primääri- että sekundääridatalle
- Väylä aineistojen julkaisemiseen avoimeen käyttöön
- Käyttöönotto: rekisteröidy, tutustu ohjeisiin, täytä metatietolomake

Vieraslajien torjunta

- Torjuntatoimilomake: vieraslajien torjuntatoimien tallentaminen ja vaikutusten seuranta
- Raportointi EU:lle
- Lomakkeen käyttö vaatii luvan
- Alue, päivämäärä, yksilömäärä, torjuntatoimet, torjunnan taso jne.

Torjuntatoimilomake

Käyttöehdot

VIERASLAJIT.FI

Tämän palvelun avulla tallennetaan vieraslajien torjuntatoimia, joita tehdään pääsääntöisesti viranomaistoimintana tai viranomaisten ohjauksessa. Lomakkeen avulla voidaan tallentaa torjuntatoimia kohdistuen niitä jo olemassa oleviin torjuntatoimipaikkoihin tai luomalla uusi torjuntatoimipaikka. Samalla käynnistyy torjuntatoimien vaikutusten seuranta, josta raportointi on EU-direktiivien mukainen kansallinen velvollisuus.

Vuosi	Käyntien lkm	Torjuttu kokonaan	Torjuttu osittain
2024	65	2	7
2023	1530	308	1197
2022	503	240	261
2021	312	159	152
2020	318	142	107
2019	328	101	44

Liito-oravien seuranta

- Liito-orava-LIFE
- Ammattimaisille seurannoille, ei satunnaishavainnoille
- Lomakkeen käyttö vaatii luvan
- Verkkolomake, Mobiilivihkon Liituri-lomake, massatallennus taulukosta
- Liito-orava, papanat, pesä, jäljet
- Elinpiirin rajaus, pesäpaikka, ruokailualue jne.
- Habitaatti, pesän tiedot, määrä, varmuus, päiväys jne.

Liito-oravien seuranta

Käyttöehdot

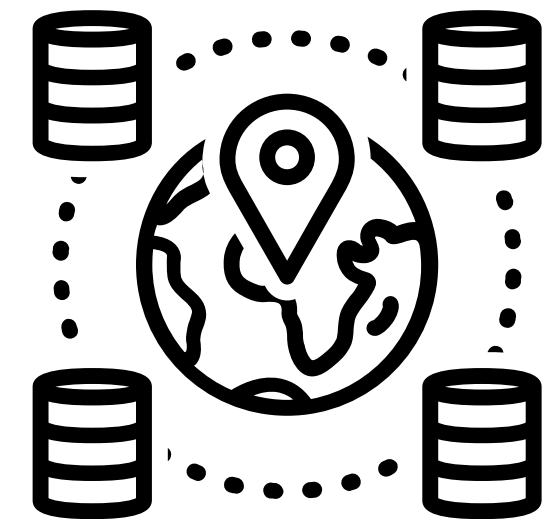
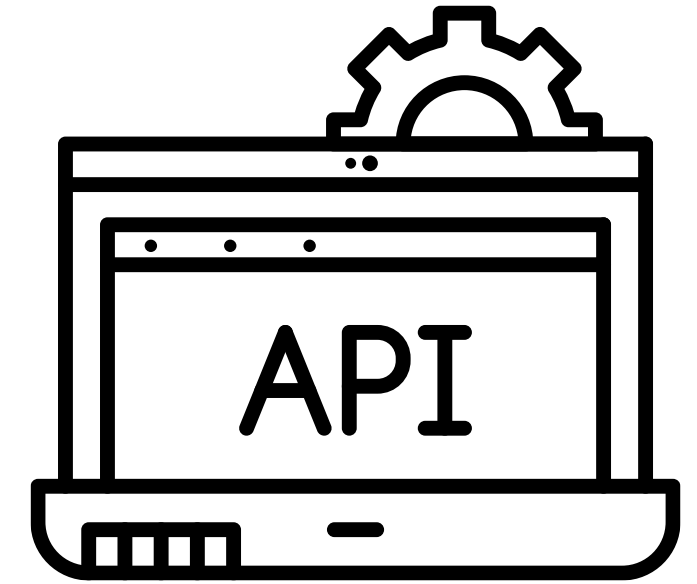
Tässä palvelussa on työkaluja liito-oravien seurantaan: verkkolomake, ja Mobiilivihkon Liituri-lomake, joilla voi tallentaa monipuolisesti tietoa liito-oravista elinpiirien rajauksista yksittäisiin papanahavaintoihin. (Palveluiden käyttö edellyttää käyttö lupaa, pyydä tätä sivun alareunassa).

Datan avoimuus

- Avoin data on toivottavaa, suositeltu lisenssi Creative Commons Nimeä 4.0
- Näkyvissä laji.fi:ssä kaikille
 - Sensitiivisten lajien havainnot karkeistetaan automaattisesti
 - Lisäksi voidaan salata havainnon tarkka paikka muusta syystä
 - Havainnoijien nimet
- Viranomaisportaalissa aina tarkka data viranomaiskäyttöön
- Perustellusta syystä myös muut voivat saada tarkan datan käyttöönsä aineistopyynnöllä

Kehitteillä: Uusi paikkatietorajapinta

- Havaintoaineistojen käyttöön paikkatietorajapinnan kautta
- Perustuu Open Geospatial Consortium:n API Features -standardiin
 - Käytännössä WFS:n modernimpi versio
- Rajapinnan kautta datat saa suoraan käyttöön esim. paikkatieto-ohjelmistoon
- Alkuvaiheessa rajapintojen kautta saa kyselyä VIRVA-hakurajauksen mukaisia avoimia aineistoja, myöhemmin lisää.
- Aineistoja voi rajata esim. päivämäärän, neliskulmaisen alueen tai minkä tahansa attribuutin, kuten eliölajin mukaan
- Oletuksena GeoJSON-formaatti
 - Muunnettavissa muihin formaatteihin
 - Darwin core -standardin mukainen mahdollisimman pitkälle
- Alustava julkaisuaikataulu tulevana kesänä

Kiitos!

helpdesk@laji.fi

